

Folketinget
Christiansborg
1240 København K

København,
29. oktober 2020

Børne- og Undervisningsudvalget

Advisering om fælles afsendelse af FN-rapport vedr. børns rettigheder i dagtilbud

Den 15. oktober 2020 afsendte organisationerne Bedre Børneliv Danmark, Den Kritiske Pædagogiske Højskole, Familiepolitisk Netværk, HvorErDerEnVoksen?, FOLA – Forældrenes Landsorganisation og Bedre Børneliv Lyngby-Taarbæk i fællesskab en rapport til FN's periodiske Review af Danmark, som finder sted Maj 2021, og hvor Danmark eksamineres på baggrund af bl.a. Børnekonventionen. Vores rapport er vedlagt denne henvendelse som bilag, *jf. Joint UPR Submission – Denmark – April-May 2021*.

Børnekonventionen giver børn ret til at vokse op under forhold, som bidrager til børns fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling. Vores fælles afsendte FN-rapport skal læses i lyset af, at forholdene i danske dagtilbud i dag ses så slemme, at ledende eksperter vurderer Danmarks småbørn i risiko for at få stress, depressioner, angst og andre diagnoser. Der kan fx henvises til sidste års TV2-dokumentar "Eksperimentet med vores børn", hvor man måler børns stressniveau med udgangspunkt i forskellige grader af voksenkontakt, og hvor flere eksperter udtaler sig. Forholdene i den pågældende institution i dokumentaren er ikke en sjælden forekomst. FN-rapporten handler om staten og kommunernes ignorering af Børnekonventionens princip om barnets bedste og små børns ret til at blive hørt og anerkendt i samfundet som ligeværdige rettighedshavere.

Vores fælles afsendte FN-rapports hovedkonklusioner

Vores fælles afsendte FN-rapport gengiver bl.a. en analyse, som viser, hvordan voksenratioen i danske daginstitutioner er faldet siden 1970'erne. Analysen anvendes som dokumentation på den regressive udvikling, der kontinuerligt gennem årtier har fundet sted for børn i dagtilbud som følge af manglende ressourceallokering til børneområdet. Rapporten refererer også, hvad der sker med små børn, som ikke har nok voksne omkring sig og efterlades til sig selv, og rapporten gengiver resultaterne af en undersøgelse af, hvordan pædagoger under danske forhold oplever deres dagligdag sammen med børnene. Et centralt punkt i rapporten er gengivelse af information om, at mange danske kommuner i 2013 ikke levede op til deres aftale med den daværende regering om at udmønte 500 mio. kr. til kvalitet og normeringer i dagtilbud – mange af pengene blev aldrig brugt på børnene – hvilket det daværende Kommunaludvalg samt Børne- og Undervisningsudvalg i Folketinget blev gjort opmærksomme på. Rapporten efterspørger klarhed omkring den nuværende finansieringsmodel og foranstaltninger, som effektivt forhindrer kommuner i at gennemføre tilsvarende budgettaktikker i henhold til nuværende økonomiaftaler og finanslove. I FN-rapporten anbefales det, at den danske stat og kommuner akut implementerer bl.a. følgende tiltag i overensstemmelse med Børnekonventionens principper:

1. Lovbunden minimumsnormering på institutionsniveau med detaljerede krav til personalets kompetencer, børns alder, og ekstra støttetimer til børn med særlige behov. Børns vilkår må ikke afhænge af, i hvilket område barnet bor, og lovgivning skal reflektere Børnekonventionens princip om barnets bedste, hvorved økonomiske kriterier aldrig må være afgørende. Opgørelsesmodellen udviklet af arbejdsgruppen nedsat af Børne- og Skoleudvalget i Fredensborg Kommune (juni 2020) er forenelig med den ratio, som forskning foreskriver. Modellen afslørede et gennemsnitligt voksenforhold på 1 voksen pr. 5 vuggestuebørn og 1 voksen pr. 10,3 børnehavebørn i en institution. Danmarks Statistiks model viste et forhold på 1 voksen pr. 3,1 vuggestuebørn og 1 voksen pr. 6,4 børnehavebørn i gennemsnit i kommunen.

2. Transparens i driften af danske daginstitutioner – bl.a. information om voksenratioen på institutionsniveau og informering, hvis dagtilbud ikke kan leve op til, at barnets tarv sikres.
3. Forpligtigelse til ikke at foretage regressive tiltag vedrørende børns budgetter.
4. At princippet om barnets bedste altid er det afgørende element ved enhver budgettering. Implementering af principper for prioritering og styring af ressourcer til børn, herunder konsekvensanalyser af lovgivnings- og budgettiltags positive og negative konsekvenser for børn.
5. At der sikres transparens i staten og kommuners budgettering, herunder via tilstrækkelig information og høring af berørte parter og opfølgning på faktisk udmøntning.

Vores fælles opråb: Sikring af børns tarv og rettigheder er ikke et spørgsmål om politisk velvilje

Børnekonventionens essens tilsiger, at når børn har et behov, så bliver dette behov til en rettighed. Denne stærke position er berettiget af børns specielle situation: Afhængighed, modenhed, juridiske status og ofte stemmeløshed. Børn har mindre mulighed end voksne for at argumentere for deres egne interesser, og de, der er involveret i beslutninger, som berører børn, skal være eksplicit opmærksomme på børns interesser. Hvis ingen fremhæver børns interesser på vegne af dem, har børn en tendens til at blive overset. Derfor er sikring af børns tarv ikke et spørgsmål om politisk velvilje; det er ikke op til staten og kommunerne at *vælge*, om de ønsker at *give* børnene rettigheder, for staten og kommunerne har en allerede eksisterende *pligt* til at anerkende og *båndhave* børnenes rettigheder.

Vores fælles bøn til jer politikere: Ansvar eller ærlighed

Vi opfordrer jer til at læse vores fælles afsendte FN-rapport. Til at I vil tage ansvar eller være ærlige. Hvis I ikke ønsker at tage ansvar for, at de mindste børn ved lov sikres *reel* voksenkontakt set fra et børneperspektiv og en låst, fyldestgørende finansiering, som børnene har så akut behov for, hvis de skal kunne udvikle sig til små sunde mennesker med mod på og lyst til livet, så skylder I dem, og I skylder samfundet, at være ærlige omkring det. Det er en falliterklæring at indføre en proforma-normering og et proforma-budget, som giver en falsk tryghed på børnenes bekostning. Forældre skal kunne træffe oplyste valg omkring, hvad der er det bedste for deres børn, og det kan de ikke i dag. Der er ingen transparens, de data, der findes, er vildledende, og systemet er uegnet til, at børn og omsorgspersoner reelt bliver hørt. Der tales tidlig indsats, forebyggelse, mistrivsel, stress, diagnoser, skoleværing... Danmarks dygtige pædagoger slider sig selv op for at give børnene en tryk og omsorgsfuld hverdag, men de oplever gentagende, at det er umuligt og må dagligt gå hjem fra arbejde med en knude i maven. Den samme knude i maven, som forældre oplever, når de skal aflevere deres børn og henter dem igen. Det er et stort kollektivt svigt, og det er et brud på samfundskontrakten.

Lige nu har I politikere – om I er regering, støtte eller opposition – mulighed for at komme til at udgøre en lille note i historien som dem, der valgte at gøre det rigtige, og som kæmpede for børnene. Eller I kan endnu engang blive dem, der udadtil fremstod som om, I ville tage ansvar, men som reelt atter vendte Danmarks yngste ryggen. Uanset hvad, så bliver vi ved med at være her til at overvåge og arbejde for, at de mindste børn indgår i en dagligdag, som er dem tryk og værdig.

Vi mener faktisk, at Danmark skal være verdens bedste land at være barn i.

Med Venlig Hilsen

